

Lapsen oikeus hyvään elämään – myös sairaalassa –seminaarin tiivistelmä

NOBAB päätti viime vuonna järjestävänsä jatkossa Lapsen oikeuksien vuosipäivän yhteydessä seminaarin. Koulutuksen tarkoituksena on tiedottaa ja tehdä tunnetuksi sekä YK:n lapsen oikeuksien sopimus että lapsen sairaanhoidon standardeja. Lapsen oikeuksien päivä (20.11) osuessa tänä vuonna lauantaille järjestettiin seminaari poikkeuksellisesti seuraavana maanantaina 22.11.2010.

NOBABin puheenjohtaja Kaija Hänninen avasi seminaarin toivottamalla kaikki tervetulleiksi ja kertomalla lyhyesti järjestön toiminnasta, periaatteista ja historiasta.

Osastonhoitaja Nina Santala käsitteli omassa seminaariosuudessaan lapsen oikeudet NOBABin kannalta. Seminaariosallistajat saivat täten mahdollisuuden tutustua lähemmin järjestön asettamiin standardeihin koskien lasten sairaalahoitoa ja keskustella standardeiden toteutumisesta ja mahdollisista ongelmista niiden toteutumisessa. Varsinkin standardit koskien lapsen oikeutta vanhempaan ja vanhempien läsnäolon turvaaminen herätti keskustelua. Miten turvataan se, että vanhemmat voivat, esimerkiksi öisin, olla lastensa kanssa sairaalassa ja millainen rooli heillä pitäisi sairaalassa olla? Toimia ”pelkästään” vanhempina vai tulisiko heidän antaa myös perushoitoa? Puheeksi otettiin myös se, että joissakin tapauksissa vanhemmat eivät voi olla koko aikaa läsnä ja näissä tilanteissa ei saisi ketään syyllistää. Lisäksi huoli sairaanhoidon opiskelijoiden erikoistumismahdollisuuksien vähenemisestä nousi puhenaiheeksi.

Lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aulan puheenvuorossa syvennyttiin YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen, potilasasiamiehen toimintaan ja lasten näkemykseen terveyden- ja sairaanhoidosta. Aula vertaili sekä myönteisiä että kielteisiä asioita koskien lasten hyvinvointia Suomessa. Sairaanhoidossa on tärkeää että lapsi nähdään ensisijaisesti lapsena, eikä potilaana yhtäaikaa kun huomioidaan, että lapsen tarpeet ovat samat sairaalassa kuin muuallakin. Tämä koskee eritoten lasten tarvetta ylläpitää sosiaalisia suhteita. Yhteenvetona todettiin, että lapsille ja alaikäisille pitäisi antaa paremmat mahdollisuudet vaikuttaa ja saada mielipiteensä kuulluksi koskien esimerkiksi heidän omaa hoitoaan. Tämä antaisi uutta tietoa hoidosta ja mahdollistaisi palveluiden kehittämisen unohtamatta, että lapsilla itse asiassa on laillinen oikeus tulla kuulluksi ja vaikuttaa heitä itseään koskevissa asioissa.

Seminaariohjelma jatkui iltapäivällä nuorisolääkärin Anna-Siina Kotiranta-Ainamon ja kliinisen seksologin Pirjo Nurmen luennolla lapsen ja nuoren seksuaalisuudesta sairaalassa ja lapsen ja nuoren oikeudesta yksityisyyteen. Kotiranta-Ainamon johdolla käsiteltiin mitä seksuaalisuus on ja sen yhdeksän porrasta. Tämän lisäksi käytiin läpi mihin se voi johtaa, jos nuori ei ole kokenut kaikkia portaita, esimerkiksi huonoon itsetuntoon, haluttomuuteen ja riskikäyttäytymiseen. Nurmi jatkoi käsittelemällä miten kohdata seksuaalisuus omassa työssä, lähestymistapoja ja mahdollisia konfliktitilanteita. Keskusteluaiheiksi nousivat milloin on sopiva aika keskustella aiheesta alaikäisen kanssa sekä missä konfliktitilanteissa on syytä tehdä lastensuojeluilmoitus.

Seminaari päättyi Sairaalaklovnit ry:n taiteellisen johtajan Lilli Sukula-Lindblomin pitämään interaktiiviseen luento-ohjelmaan hoito-alalla työskenteleville. Ajatuksena oli meidän seminaarilaisten osallistumisen kautta huomioida erilaisia lähestymistapoja alaikäisten kanssa ja herkemmin ottaa huomioon pieniä yksityiskohtia, jotka itse asiassa voivat olla isoja asioita.

VTM Anna Nordberg